

Veiligheidsplan

Opvanglocatie COA Alkmaar
Robonsbosweg 1

(locatie Alkmaar Robonsbosweg 1)

Stellers: H. van de Vlag en A. van Schouten

Inhoud

Algemeen	3
Crisisbeheersing	4
Scenario's	5
Aandachtspunten	7
Bijlages:	11

Algemeen

Aanleiding

De gemeente Alkmaar stelt binnen haar grenzen een locatie ter beschikking aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voor de opvang van minimaal 510 en maximaal 600 asielzoekers. De opvang geschiedt in een gebruikt kantoorpand aan de Robonsbosweg 1 te Alkmaar, dat geschikt is gemaakt voor opvang van mensen. Concrete afspraken hieromtrent zijn vastgelegd in de bestuursovereenkomst. De organisatie van de opvang gebeurt door en onder verantwoordelijkheid van het COA. Het kan gaan om mensen die net zijn aangekomen in Nederland, maar ook om mensen die al langer in Nederland verblijven en die de taal en de normen en waarden kennen. COA meldt dat veel vluchtelingen die momenteel naar ons land komen, afkomstig zijn uit Syrië. Daarnaast gaat het ook om Eritreeërs, Afghanen en Irakezen. Veel Syriërs spreken vrij goed Engels.

In de bestuursovereenkomst is bepaald dat er een veiligheidsplan wordt opgesteld. Het gaat in dit plan zowel om de veiligheid van de omwonenden, medewerkers van bedrijven, leerlingen van scholen, leden van verenigingen en de inwoners van Alkmaar, als van de bewoners en het personeel van de tijdelijke opvang zelf. De bewoners van opvang zijn dikwijls gevlucht wegens een onveilige situatie in hun thuisland en willen juist wonen en leven in een veilige omgeving. Doel van het plan is dan ook om iedereen binnen en buiten de opvang het vertrouwen te geven dat de veiligheid zoveel mogelijk is geborgd en dat men zich met een 'gerust gevoel' kan begeven in de openbare ruimte rondom de opvang aan de Robonsbosweg.

Bestuursovereenkomst

De gemeente Alkmaar en het COA hebben op 8 februari jl. een bestuursovereenkomst gesloten, waarin de afspraken over de opvang zijn vastgelegd, zoals die over veiligheid en dagbesteding. Hoofdafspraken zijn:

1. *Het COA is verantwoordelijk voor de veiligheid op het Opvangcentrum en garandeert daartoe de aanwezigheid van beveiligingspersoneel, 24 uur per dag, 7 dagen per week, in en op het terrein van het Opvangcentrum. De gemeente/politie is verantwoordelijk voor de veiligheid buiten de locatie.*
2. *Op verzoek van inwoners, in Alkmaar gevestigde ondernemers of de gemeente Alkmaar zal het COA interveniëren bij overlast of hinder als gevolg van activiteiten door vreemdelingen in en om het opvangcentrum en op locatie gerelateerde plaatsen.*
3. *Het COA stelt, na overleg hierover te hebben gepleegd met de gemeente, een bedrijfsnoodplan vast dat voor het Opvangcentrum zal gelden en waarmee wordt beoogd in voorkomende gevallen de hulpverleningsorganisaties adequaat te kunnen doen handelen. Het plan zal door het COA in de daartoe bestemde gevallen worden gehanteerd.*
4. *In aanvulling op het bedrijfsnoodplan zullen de gemeente en het COA in samenspraak met de relevante maat schappelijke partners een veiligheidsplan opstellen, waarin binnen de kaders van ieders verantwoordelijkheid de samenwerking wordt vastgelegd. In dit plan, dat voor opening van de opvanglocatie gereed zal zijn, zullen de elementen zoals aangegeven in het collegebesluit van 27 oktober 2015 als uitgangspunt worden genomen, zijnde:*
 - *Er wordt i.s.m. met het COA en de politie een veiligheidsplan opgesteld. Dit plan is gereed voor het in gebruik nemen van de tijdelijke opvang. Bij het opstellen van deze plannen worden alle relevante maatschappelijke partners zoals scholen, sportverenigingen, buurtverenigingen, en bedrijven actief betrokken.*
 - *Aan het uitzetbeleid van de IND wordt meegewerkt. Bij uitzonderingsgevallen op goede gronden wordt dit voorgelegd aan de minister ter heroverweging.*
 - *Er worden met het COA afspraken gemaakt over 100% 7x 24 uren bereikbaarheid van COA en gemeente. De gemeente gaat werken met een groene golf ambtenaar. Er komt een direct telefoonnummer.*
 - *De inzet van stadstoezicht in het kader van de veiligheid wordt bepaald via prioritering binnen het programma veiligheid.*
 - *Camera's (inclusief 100% uitkijken) en verbetering van de straat- en tunnelverlichting worden ingezet ter verbetering van de veiligheid.*
 - *De suggestie voor het door alle asielzoekers te ondertekenen verklaring betreffende gedragsregels wordt ondersteund en zal in overleg met het COA worden geconcretiseerd.*
 - *Maximale inzet op de veiligheid van de asielzoekers en omwonenden, geen garanties.*

- *Met het COA worden goede afspraken gemaakt t.a.v. de voorlichting over en naleving van de gedragsregels: "Dit spreken we af hier in dit centrum, dit zijn de basisregels in NL."*

Doelstelling van dit document:

1. Het realiseren van een gecoördineerde en efficiënte hulpverlening tijdens incidenten.
2. Uitwerken van multidisciplinaire scenario's die mogelijk ook elders in de regio toepasbaar zijn.
3. Het benoemen van verantwoordelijkheden en werkwijzen.

Een veiligheidsplan heeft op zichzelf een beperkte waarde. Uiteraard is het veel belangrijker dat maatregelen in de praktijk worden gebracht, dan dat deze op schrift zijn gezet. Het proces van het opstellen en beoordelen van een veiligheidsplan is echter waardevol. In dit opzicht is dit veiligheidsplan een belangrijk instrument. Er wordt inzicht gegeven in de reikwijdte van de primaire verantwoordelijkheid die het COA op zich neemt. Dat kan op zichzelf beoordeeld worden, maar daarnaast kan op basis daarvan de inzet van hulpdiensten worden vastgesteld en afgestemd. Als de hulpdiensten weten wat zij van het COA mogen verwachten, kunnen zij daarop aanhaken en aangeven wat er van hen verwacht mag worden. Lacunes worden daarmee zichtbaar gemaakt. Door het veiligheidsplan af te stemmen op de draaiboeken van de hulpdiensten (of beter nog: op het integraal operationeel plan) wordt dit alles ook vastgelegd. Het veiligheidsplan is tot stand gekomen in samenwerking tussen de hulpdiensten, het COA en de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Daarnaast is het veiligheidsplan besproken met de directe burens in het 'direct-betrokkene-overleg'. Zowel met de directe burens vanuit het 'direct-betrokkene-overleg' als met de operationele partijen is afgesproken dat veiligheidsplan op een nader te bepalen datum en tijdstip, binnen twee maanden na opstelling van de vluchtelingenopvang, geëvalueerd wordt en waar nodig bijgesteld.

Daarnaast is afgesproken dat gedurende het verdere verloop van de vluchtelingenopvang er op een structurele basis, één maal per kwartaal, er een (evaluatie) overleg plaatsvindt met de direct burens vanuit het 'direct-betrokkene-overleg'. Personeel, bezoekers en bewoners van de tijdelijke opvang Alkmaar worden regelmatig geïnstrueerd op "wat te doen bij calamiteiten". Ook wordt dit regelmatig geoefend. De oefeningen worden geëvalueerd, fysiek gedocumenteerd en vastgelegd in de map met het bedrijfsnoodplan op de locatie. Dit lijkt op ontruimingsoefeningen die deel dienen uit te maken van interne bedrijfszorg c.q. bedrijfshulpverlening.

Vluchtelingenopvang

De opvang in de locatie Robonsbosweg 1 betreft een 'tijdelijke opvang' voor de maximale duur van 3 jaar.

Verantwoordelijkheid

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang, begeleiding en uitstroom van asielzoekers. Zij huisvesten en begeleiden op een professionele manier mensen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving, zodat het opvangen van vreemdelingen voor politiek en samenleving beheersbaar blijft en kan worden verantwoord. De beheersing van incidenten, calamiteiten en crises is daarbij een onmisbare taak die zij op een professionele wijze invullen. Het COA is dus verantwoordelijk voor de opvang en veiligheid van de bewoners op de Tijdelijke opvang. Hierbij vindt afstemming plaats met bijvoorbeeld de gemeente (Stadstoezicht, vergunningen en subsidies, ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid), Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (GGD en Brandweer) en de politie. De commandostructuur van het COA bij calamiteiten is opgenomen in een bijlage 1.

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van onze bewoners zodra ze binnen de openbare ruimte van de gemeente verblijven. Dat de gemeente Alkmaar zich verantwoordelijk weet, blijkt uit de kadernota Veiligheid Alkmaar en het uitvoeringsprogramma Veiligheid. De gemeente Alkmaar heeft afspraken gemaakt met de nationale politie over de beheersbaarheid van de openbare orde en veiligheid rondom de locatie Robonsbosweg 1. Aanvullend heeft de gemeente specifieke afspraken gemaakt met de gemeenteraad en direct betrokken omwonenden en ondernemers, instellingen en verenigingen. Deze zijn concreet vertaald naar volgende prestaties:

- In het kader van openbare orde en veiligheid zijn 7 camera's geplaatst, die van met ingang van 1 januari 2016 operationeel zijn. De beelden van deze camera's worden 24/7¹ uitgelezen en voor een bepaalde termijn digitaal opgeslagen;
- De straat- en tunnelverlichting wordt verbeterd.

¹ 2 camera's P+R worden ook 24/7 uitgekeken door de toezichtcentrale van de afdeling stadstoezicht

Robonsbosweg 1

Crisisbeheersing

Het COA probeert om optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden van onze interne en externe partners. Dit om preventie, beheersing en nazorg goed te kunnen borgen. Dit levert dan een keten op, die breder bruikbaar is dan alleen op het vlak van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Dit document bevat alleen de multidisciplinaire relevante informatie en behandelt de organisatie van de crisisbeheersing en rampenbestrijding die afwijkt van de processen zoals beschreven in het regionaal crisisplan van de gemeente Alkmaar. Voor alle monodisciplinaire informatie wordt verwezen naar draaiboeken van de kolommen zelf en het bedrijfsnoodplan van de locatie van het COA.

Als de beheersing van calamiteiten opgeschaald moet worden is er binnen het COA afgesproken dit middels een crisisprotocol word uitgevoerd. Middels afspraken wordt er een meldingsprocedure ingezet waarin de aard en de omvang van de calamiteit wordt beoordeeld. Overigens kennen we hierin drie begrippen:

Incident²	Een ongeplande gebeurtenis of situatie bij het COA, die het normale proces verstoort.
Calamiteit³	Elke situatie waarin door een handeling van een vreemdeling –of een dreiging daarmee- een gevaar voor zichzelf en/of anderen ontstaat of kan ontstaan.
Crisis⁴	Een plotselinge en onverwachte gebeurtenis waardoor gevaar voor (een grote groep) personen kan ontstaan en/of de continuïteit, reputatie en integriteit van een organisatie in gevaar kan lopen.

² Definitie is overeenkomstig met de definitie uit het Incidentenprotocol directoraat-generaal Vreemdelingenzaken (DGVZ);

³ Definitie is overeenkomstig met de definitie uit het Incidentenprotocol directoraat-generaal Vreemdelingenzaken (DGVZ);

⁴ Definitie vastgesteld door het COA

Geografie:

Het terrein van de tijdelijke opvang bevindt zich binnen de gemeentegrens van Alkmaar aan een voor het autoverkeer doodlopende weg parallel aan de N9 (Martin Luther King weg). Naast het oude belastingkantoor zijn onder andere bedrijven, een middelbare en een hogeschool, verschillende sportcomplexen en een camping gevestigd. Het noordelijk gedeelte van het gebouw bestaat uit zeven bouwlagen, de centrale kern uit vijf bouwlagen met daarop een technische ruimte. Het zuidelijk gedeelte bestaat uit vier bouwlagen. Op de begane grond bevinden zich infobalies voor bewoners, spreekkamers, de kinderopvang, primair onderwijs, recreatieruimte, kantoren voor de medewerkers en de receptie. In de kelder zijn recreatieruimtes, de wasruimtes, technische ruimtes en een fietsenwerkplaats. Op de eerste verdieping zijn ook kantoren aanwezig, voorlichtingsruimten en leslokalen voor volwassenen. Bewoners verblijven in de rest van de ruimtes. Het COA heeft op verschillende gangen ook een kantoor om dichtbij de bewoners te zijn. De totale gebruiksoppervlakte is circa 10.500 m². De hoogste verblijfsgebiedsvloer bevindt zich op ongeveer 21 meter boven de begane grond.

Adres

Robonsbosweg 1, 1816 MK Alkmaar

Openbare Orde en Veiligheid:

Beveiliging COA: Trigion

Op de locatie wordt gebruik gemaakt van een slagboom bij de officiële ingang. Hierbij wordt toegangscontrole en registratie (intekenlijst, bezoekerspassen) van bewoners en bezoekers toegepast, zodat bekend is wie er op enig moment op de locatie aanwezig is. Zoveel als mogelijk wordt geprobeerd om niet gewenste personen ook niet op de locatie aanwezig te laten zijn.

Nationale Politie⁵

Het is essentieel dat het politiebaseteam Alkmaar rondom de opvanglocaties goed in verbinding is en blijft met zowel de ketenpartners als de bewoners in en rondom de opvanglocaties.

De komst van grote aantallen vluchtelingen kan leiden tot angst en onrustgevoelens. Van de Nationale Politie wordt een daadkrachtig optreden gevraagd. Voor de eenheid Noord-Holland is afstemming en samenwerking ook van cruciaal belang: van elkaar kunnen leren, vooruitdenken en anticiperen op scenario's is noodzaak om mogelijke problemen het hoofd te bieden. Om die reden is tijdelijk een SGBO structuur ingericht in de eenheid Noord-Holland, welke zich onder meer richt op:

- de bijstand ten aanzien van de registratie,
- de opsporing van mensenhandel,
- lokale onrust en ondersteuning van de teamchefs in deze complexe problematiek in brede zin,
- Daarnaast verzorgt de Staf Grootchalig Bijzonder Optreden (SGBO) de verbinding naar het Nationale Staf Grootchalig Bijzonder Optreden (NSGBO) Asielstroom en mensensmokkel.

Het basisteam politie Alkmaar is belast met het toezicht op de openbare orde en veiligheid rondom het pand Robonsbosweg 1 te Alkmaar. De inzet valt uiteen in de volgende activiteiten:

- De Operationeel expert wijk met het thema Vluchtelingen onderhoudt het contact met de Gemeente (ambtenaar OOV), COA en de verantwoordelijk coördinator van Trigion Beveiliging,
- Daarnaast onderhouden vaste contactpersonen de communicatie met de locatie,
- Er zal 24/7 een surveillance voertuig van het basisteam Alkmaar worden gelabeld, dat bij meldingen ingezet kunnen worden. Dit in overleg met Operationeel Commandant (OPCO),
- Bij meldingen openbare orde en veiligheid neemt de operationeel expert, indien noodzakelijk, contact op met verantwoordelijke ambtenaar OOV (expert Gemeenten) van de gemeente Alkmaar.

⁵ Het basisteam politie Alkmaar is belast met het toezicht op de openbare orde en veiligheid rondom het pand Robonsbosweg 1 te Alkmaar, concrete beschrijving van activiteiten zijn opgenomen in de *'werkinstructie vluchtelingen Basisteam Alkmaar'*. Dit document is vertrouwelijk.

Cameratoezicht

De toezicht van de extra geplaatste camera's is geborgd bij de gemeentelijke afdeling Stadstoezicht. De extra geplaatste camera's worden dagelijks uitgelezen door de medewerkers van de meldkamer cameratoezicht en Spyke Security. Dagelijks worden de camera's van 08.30 tot 03.00 uur uitgelezen door Stadstoezicht en van 03.00 tot 08.30 uur door Spyke Security.

Openbare straatverlichting

Op de Robonsbosweg, in de nabijheid van de locatie is de openbare verlichting aangepast naar witlicht. Er zijn in 4 lichtpunten bijgeplaatst op de Olympiaweg en Ruysdaelkade.

BHV organisatie:

Het COA heeft 24/7 een voldoende bemenste, adequate en ter zake geoefende BHV organisatie op de locatie paraat. Tijdens de nachtelijke uren wordt deze taak vervuld door onze ketenpartner Trigion, welke dezelfde hoge norm hanteert als het COA.⁶

Communicatie

Het COA heeft in de reguliere situatie een voorlichter en een locatiemanager 24/7 beschikbaar die bij een incident ter plaatse komen.

Informatiemanagement

De hulpdiensten maken gebruik van het Landelijk Crisismanagement Systeem (LCMS) om informatie met elkaar netcentrisch te delen. Voor de opvang van vluchtelingen in de regio is een activiteit in LCMS aangemaakt om relevante informatie snel beschikbaar te hebben in het geval van een calamiteit. Hierbij is de informatie per opvanglocatie gerangschikt.

Scenario's

Bij incidenten of crisis stemt de regionale crisisorganisatie haar activiteiten af met het COA, maar ook met andere overheden en externe partners. Dit is afhankelijk van de aard en omvang van het incident. Alarmering geschiedt conform de reguliere Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure⁷

Complexe hulpvraag

Er is afgesproken dat bij een complexe hulpvraag het COA via de meldkamer Noord-Holland Noord contact kan worden opgenomen met de leider Commando plaats incident (leider-CoPI). Opschaling vindt plaats conform de reguliere alarmerings- en opschalingsprocedure GRIP. In geval van een incident, waarbij een multidisciplinaire inzet vereist is, zal een liaison van het COA plaatsnemen in het Coördinatie Plaats Incident (CoPI)/ Regionaal Operationeel Team (ROT). De Operationeel Leider (OL) maakt een afweging of er multidisciplinaire afstemming noodzakelijk is of dat er mono disciplinair processen moeten worden opgestart. In het laatste geval draagt de Operationeel Leider (OL) zorg voor dooralarmering naar de betreffende kolom.

⁶ Minimaal 4 BHV-ers zijn aanwezig op locatie. Iedere medewerker is BHV getraind. Daarnaast zijn er ploegleiders aanwezig.

⁷ Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP) is de naam van de werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. In deze procedure is de centrale gedachte dat grotere incidenten anders afgehandeld moeten worden dan kleinere. Omdat er meer middelen en bestuurslagen betrokken raken, moet er opgeschaald worden.

Bereikbaarheid

Melding politie Alkmaar: er wordt onderscheidt gemaakt tussen spoed, niet urgent en meldingen waarvoor vervolgafspraken kunnen worden gemaakt:

Incident om direct op te reageren:

Spoed	112	Meldkamer NHN
Niet urgent	0900-8844	Servicelijn politie

Vragen/afspraken:

Dag/dagelijkse zaken	0900-8844	wijkagent	vragen naar wijkagent Vincent Beuling, Brigitta Coppens en Geert van Duren
Beleid	0900-8844	Operationeel Expert	Johan de Caluwe

Meldkamer algemeen: zie bijlage Spoed 112.
 Operationele diensten: via de algemene meldkamer NHN
 Locatiemanager & Voorlichter COA: zie bijlage.

De volgende situaties kunnen in eerste instantie worden onderscheiden:

Situatie 1 Incident in de opvanglocatie

Bij een incident binnen de opvanglocatie wordt door de hulpdiensten als 'normaal' opgetreden. Als er behoefte is aan leiding en coördinatie zorgen de kolommen voor de reguliere opschaling in GRIP. Het COA sluit aan in de crisisteams en heeft hier ook 24/7 iemand voor beschikbaar.

Situatie 2 Incident buiten de opvanglocatie met directe impact in de opvanglocatie

Bij een incident buiten de locatie met directe impact in de opvanglocatie wordt door de hulpdiensten als 'normaal' opgetreden. Als er behoefte is aan leiding en coördinatie zorgen de kolommen voor de reguliere opschaling in GRIP. Het COA sluit aan in het CoPI (Coördinatie Plaats Incident) en heeft hier ook 24/7 iemand voor beschikbaar. Locatie van het CoPI wordt ter plekke bepaald.

Communicatie

In geval van een incident vindt, na opschaling, crisiscommunicatie plaats via de reguliere procedures, conform regionaal Crisisplan en Bevolkingszorg 8.0. De gemeente voert de regie op het communicatieproces ingeval van een calamiteit. In de regio Noord-Holland Noord zijn hiervoor 3 communicatieadviseurs beschikbaar: 1 voorlichter CoPI, 1 strategische adviseur en 1 hoofd communicatie (ingeval van noodzaak tot inrichten communicatiecentrum). Opschaling vindt plaats conform de regulier opschalingsprotocol GRIP. Middels afspraken wordt er een meldingsprocedure ingezet, waarin de aard en de omvang van de calamiteit wordt beoordeeld. Deze beoordeling vindt plaats door dienstdoende Calamiteiten Coördinator (CACO) van de Meldkamer NHN. Overigens kennen we hierin drie begrippen:

Grotere mogelijke calamiteiten en verstoringen:

Voor de locatie Alkmaar is verder een aantal scenario's benoemd dat zich mogelijk voor kan doen. Het optreden bij deze scenario's wordt verder gezien als regulier optreden. Ter plaatse schatten de hulpdiensten in of en welke (multidisciplinaire) opschaling noodzakelijk is. Monodisciplinair bereiden de kolommen zich voor en nemen zo nodig maatregelen.

- In een groep mensen die dicht op elkaar verblijven en daar niet voor gekozen hebben, kan een vechtpartij ontstaan. Daardoor kan ook paniek ontstaan bij omstanders. Door vluchtende mensen kunnen tientallen gewonden vallen. Ter voorkoming van erger dient een vechtpartij zo snel mogelijk te worden opgelost. Dit wordt eerst als regulier werk gezien voor de COA medewerkers.
- Een ontploffing of grotere brand is nooit uit te sluiten. Indien een ontploffing of een kleinere of grotere brand plaatsvindt ontstaat een calamiteit. Slachtoffers met (ernstige) verwondingen en/of brandwonden kunnen het gevolg zijn. Afhankelijk van het aantal slachtoffers wordt de inzet van de

hulpdiensten (brandweer, politie en medische inzet) bepaald. Een aandachtspunt in geval van brand is de windkracht en de windrichting.

- De nutsvoorzieningen kunnen falen (stroom, water/rioleringen/of verwarming).
- Maatschappelijke onrust die zich vertaalt in aanwezigheid van een grote groep mensen rondom de opvanglocatie. Ook hier wordt de inzet van de hulpdiensten, zoals de politie-inzet, ter plaatse bepaald.

In alle gevallen van een grotere calamiteit ontruimt de BHV van de organisatie bewoners naar een veilige plaats. Omdat bij bovenstaande scenario's van grotere calamiteiten in bijna alle gevallen ontruiming plaatsvindt worden deze hieronder uitgeschreven. Bij de overige scenario's zijn de processen van de crisisbeheersing en rampenbestrijding beschreven in het regionaal Crisisplan.

Ontruiming

Onderstaand proces is ontleend aan het ontruimingsplan van het COA.

Wijze van ontruiming en ontruimingsorganisatie

- a) Ontruimen geschiedt door de BHV-ers ter plaatse
- b) Ontruimen geschiedt in opdracht van de ploegleider
- c) In de avond en nacht uren door de beveiligingsmedewerkers
- d) Ontruimen geschiedt in overleg met de Bevelvoerder/OvD van de brandweer, zodra die aanwezig is.

Het ontruimen geschiedt in 3 fasen:

Fase 1: horizontaal ontruimen (voorbij minimaal 1 brandwerende scheiding)

Fase 2: naastgelegen brandcompartimenten bij grotere calamiteit

Fase 3: geheel ontruimen.

Verzamelplaats bij (gehele) ontruiming

COA bewoners en COA medewerkers en/of derden in dienst van of voor het COA verzamelen op de aangegeven verzamelplaats, te weten:

1. de parkeerplaats voor het gebouw aan de noordzijde, kant Bergerweg, om de centrale ingangen niet te blokkeren;
2. is de ruimte in het sportpark, grenzend aan de westzijde van de locatie;
3. is een door de gemeente aan te wijzen locatie bij algehele ontruiming.

Appél

Op de verzamelpunten wordt appél gehouden. Vermissing van personen wordt via de ploegleider direct aan de leidinggevende van de brandweer doorgegeven.

Als de bewoners van de locatie langdurig niet in de opvanglocatie terecht kunnen, wordt in overleg tussen het COA en de gemeente een andere opvanglocatie bepaald. Vermissing van personen wordt via de ploegleider direct aan de bevelvoerder van de brandweer doorgegeven. Verlaten van de verzamelplaats mag pas plaatsvinden na toestemming van iemand van de BHV organisatie.

Alternatieve opvanglocatie

Als crisisopvanglocatie is sporthal De Meent aangewezen, conform het regionaal crisisplan, deelplan Publieke Zorg, proces Opvang. Definitieve opvanglocatie gebeurt door de dienstdoende Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD BZ) lid van het regionale expertteam bevolkingszorg.

Aandachtspunten:

Andere aandachtspunten die een rol spelen in de veiligheidsbeleving van de locatiebewoners en de omwonenden in de gemeente Alkmaar zijn hieronder per item beschreven.

Handelingsvrijheid

De bewoners van de tijdelijke opvang zijn vrij om te gaan en te staan waar zij willen. Wel moeten zij aan een wekelijkse of tweewekelijkse meldplicht voldoen. Op de locatie zijn 24 uur per dag beveiligers aanwezig, die ook de receptie bemensen. Bezoekers moeten van te voren zijn aangemeld bij de receptie.

Bij aankomst op de locatie tekent de asielzoeker voor ontvangst van de huisregels en de informatiemap. Hierin staat wat de regels en gewoonten in Nederland, Alkmaar en op het centrum zijn. Houdt een bewoner zich niet aan de regels, dan wordt hij/zij hierop aangesproken. Als het vaker voorkomt wordt een aantekening gemaakt in het dossier. Als een asielzoeker strafrechtelijk berecht is, heeft dat invloed op de asielprocedure.

Als het beveiligingspersoneel of de medewerkers van het COA dat nodig achten, melden zij een voorval bij de politie of met de wijkagent. Omwonenden van de opvanglocatie mogen altijd telefonisch of per e-mail contact opnemen met de receptie van de tijdelijke opvang of de wijkagent.

Politie, gemeente en het COA hebben regelmatig contact over de veiligheid, zowel op het centrum als daarbuiten. Incidenten die van invloed zijn op de omgeving van het centrum kunnen worden besproken in de omwonendencommissie.

Blijven vluchtelingen op het terrein van de locatie?

De bewoners van de opvanglocatie zijn vrij om het gebouw in en uit te gaan. Zij moeten zich wel houden aan de wetgeving en gedragsregels in Nederland, Alkmaar en de opvanglocatie. Vluchtelingen die nieuw zijn in een opvanglocatie krijgen van het COA voorlichtingsgesprekken en moeten tekenen voor de ontvangst van documentatie over de rechten en plichten in Nederland. Ook onze omgangsregels en gewoontes worden besproken. Als omwonenden toch signaleren dat de vluchtelingen zich ongepast gedragen, dan hoort het COA dat graag en spreekt de bewoners van het opvangcentrum daar op aan.

Wat doen asielzoekers overdag?

U kunt de bewoners van het opvangcentrum tegenkomen in en om Alkmaar. Zij doen hun boodschappen zelf in de stad, ze koken zelf en maken hun woonruimte schoon. In de tijdelijke opvang krijgen de bewoners wekelijkse boodschappen. In de tijdelijke opvang kunnen ze klusjes (zoals schoonmaak of klein onderhoud) verrichten tegen een kleine vergoeding. Verder kunnen ze meedoen aan cursussen of sporten bij de plaatselijke sportclub. Kinderen tot 18 jaar gaan naar school. Mensen die een asielprocedure hebben aangevraagd bezoeken regelmatig de IND, hun advocaat, overleggen met Vluchtelingenwerk of bereiden de verhuizing naar een huurhuis voor.

Hoe wordt de identiteit en herkomst van vluchtelingen onderzocht?

Bij binnenkomst in Nederland wordt het paspoort door de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND) onderzocht en van elke persoon vingerafdrukken afgenomen. Deze gegevens gaan in een internationaal systeem waarin onderzocht wordt of de identiteit klopt en of al in een ander land asiel is aangevraagd. De IND, marechaussee en andere veiligheidsinstanties werken nauw samen om het vluchtverhaal en documenten te controleren.

Huis- en gedragsregels

Proces vanaf aankomst op locatie: Het COA werkt met zeer strak geregelde processen rondom instroom en uitstroom van bewoners. Voor zowel de medewerker als de bewoner volgen allerlei verplichtingen en afspraken. Voordat een bewoner op de locatie aankomt, heeft hij of zij al informatie gehad over Nederland, het COA, procedure, rechten en plichten etc.

Tussen de in en uitstroom hebben we te maken met het leven en werken op een AZC. Hier krijgen zowel bewoner en medewerker een beeld van elkaar. Wij zullen vriendelijk en respectvol met onze bewoners de kennismaking starten. Hij of zij wordt welkom geheten en we begeleiden hem/haar naar zijn/haar kamer. Er volgen nu verschillende gesprekken, o.a.:

- Korte kennismaking bij binnenkomst en wegwijs maken in kamer, pand en omgeving.
- Intake gesprek, doornemen van huisregels, informatie uit de wijk, stad etc.

Tijdens de intake zullen de volgende punten besproken worden:

- Nederlandse wetgeving/grondwet (vrijheid van godsdienst, recht op gelijke behandeling, vrijheid van meningsuiting, bescherming van de persoonlijke levenssfeer), conform Artikel 1 van de grondwet
- Rol COA
- Veiligheid op en om het centrum
- Gezondheidszorg
- Huisregels
- verkeersregels
- Activering
- Klachten formulier
- Rechten en plichten van het leven op het centrum.
- Gesprek over stand van zaken in de procedure.
- Overleg over verdieping/appartement/kamer zaken, bijv. schoonmaakrooster.
- Gesprek over dagbesteding, werk en/of educatie, leerplicht etc.
- Gesprek over geestelijke gezondheidszorg

Tijdens het verblijf in het AZC bereidt het COA de bewoners zo goed mogelijk voor op deelname aan de Nederlandse maatschappij. Dit onder andere door ervoor te zorgen dat er voldoende activiteiten zijn die gericht zijn op integratie.

Uit de huisregels:

Leefomgeving en gemeenschappelijke woonruimte

De gemeenschappelijke woonruimte is bestemd voor u en uw medebewoners. Houd ook deze ruimte schoon en netjes en spreek medebewoners die dat niet doen hierop aan. Datzelfde geldt ook voor alle gemeenschappelijke ruimtes en het buitenterrein van de COA-locatie en de directe omgeving. Het terrein van onze burens is privé terrein, ongevraagd mag u hier niet verblijven.

Discriminatie, intimidatie en geweld

Gewelddadig gedrag en discriminatie en intimidatie van medebewoners, medewerkers en andere mensen is verboden. Opmerkingen of andere beledigende uitingen over geloof, sekse, seksuele geaardheid, leeftijd of nationaliteit worden niet getolereerd. Elke vorm van agressie, discriminatie of bedreiging is in Nederland verboden. Dit geldt ook voor huiselijk geweld. Het COA werkt met de wettelijke Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent dat wij u hulp kunnen bieden wanneer een familielid herhaaldelijk agressief gedrag vertoont naar andere familieleden. Heeft u hulp nodig of kent u iemand die hulp nodig heeft? Bespreek het met een COA-medewerker. Er wordt dan naar de best mogelijke oplossing gezocht. Uiteraard gaan wij discreet om met de informatie die u ons geeft en stellen wij uw veiligheid voorop.

Hangplek bewoners:

Het COA ziet toe dat er tijdens de voorlichting aan de verschillende doelgroepen binnen de opvang regelmatig aandacht wordt besteed aan houding en gedrag. Ook dat van de aanwezige jongeren en hoe hun houding kan overkomen op andere mensen. Mochten er desondanks klachten komen over onze bewoners, dan wordt dit per geval onderzocht en opgenomen met de overlastgevers.

Geloofsbeleving

Op de locatie Robonsbosweg 1 wordt geen speciale ruimte voor geloofsbeleving ingericht. De bestaande voorzieningen op dit gebied in Alkmaar en daarbuiten kunnen door de bewoners worden bezocht. Uitgangspunt bij de extra toestroom naar de moskeeën/kerken in bepaalde wijken van de gemeente Alkmaar is dat overlast tot een minimum beperkt blijft. Het ligt in de lijn der verwachting dat veel vluchtelingen van de Robonsbosweg hun weg zullen vinden naar de wijk Overdie, in deze wijk zijn twee moskeeën Bilal/ St Haci Bayram. De frontline manager signaleert de ontwikkelingen met vluchtelingen in de wijk Overdie. Speciale aandacht zal hij hebben voor de locatie aan de Montelbaen waar de moskee Bilal is gevestigd. Mochten er signalen van overlast worden opgevangen dan zal hierop actief worden geanticipeerd door de gemeentelijke werkgroep vluchtelingen onder leiding van de ambtelijke opdrachtnemer Annet Hartnack. Tot de alternatieven behoort het onderzoeken van een alternatieve gebedslocatie in de nabije omgeving van de vluchtelingenopvang locatie Robonsbosweg 1. (inventarisatie hiervoor heeft reeds plaatsgevonden).

Verkeersveiligheid:

De fysieke verkeersveiligheid is in eerste aanleg een verantwoordelijkheid voor de gemeente. De bewoners van de tijdelijke opvang krijgen naar behoefte verkeerslessen en fietslessen aangeboden om hun eigen veiligheid en die van de mede verkeersdeelnemers zoveel mogelijk te borgen. De technische staat van de door bewoners gebruikte fietsen wordt regelmatig gecheckt op deugdelijke uitvoering en werking.

Grote plaatselijke evenementen:

Om de integratie en onderling vertrouwen te bevorderen worden de bewoners zoveel als mogelijk uitgenodigd om, naast sport en spel buiten de locatie en binnen bepaalde kaders, deel te nemen aan grote plaatselijke culturele activiteiten. Uiteraard geheel volgens de regels die ter plaatse voor de betreffende activiteit gelden.

Dagbesteding

Bewoners van de tijdelijke opvang kunnen kampen met verveling en gezondheidsproblemen als gevolg van meegemaakte trauma's in het land van herkomst, de onzekerheid of ontevredenheid over de uitkomst van de asielprocedure, het gemis van familieleden en de situatie op de locatie. Het COA richt zich op activering en een zinvolle dagbesteding. Een zinvolle dagbesteding draagt bij aan het welzijn en de veiligheid van de bewoners en de omgeving van de tijdelijke opvang. De ambitie van de dagbesteding is er toe bij te dragen dat bewoners meer regie gaan en blijven voeren over hun eigen leven. Bewoners worden gestimuleerd om hun dag actief en betekenisvol in te vullen. Voorbeelden van activiteiten zijn betaald of vrijwilligerswerk (groenvoorziening, schoonmaak, tolken, fietsreparaties, moestuin, opruimwerkzaamheden buiten de directe ligging van de locatie, etc.), recreatie (kookles, sport, muziek, dans, handvaardigheid etc.) educatie (kennis van de Nederlandse samenleving, taalles, oriëntatie op onderwijs en arbeidsmarkt, omgaan met financiën, computerles etc.)

Radicalisering:

Alle COA medewerkers volgen een cursus waarin handvaten worden aangereikt om te letten op mogelijke radicalisering van bewoners, tevens zijn er aandachtfunctionarissen aanwezig om vroegtijdig activiteiten te signaleren. Geleerd wordt om verdachte signalen op te pikken en via de daarvoor ingezette lijnen door te geven.

Veiligheid vrouwen en meisjes:

Alle COA medewerkers hebben een cursus gevolgd, met daarin specifiek aandacht voor het oppikken van signalen rond de veiligheid van vrouwen en meisjes. Dit geldt ook voor herkennen van mogelijke prostitutie en geestelijke en/of fysieke mishandeling⁸.

⁸ Veilig Thuis is onderdeel van de GGD Hollands Noorden en in de tijdelijke opvang is het voor heel Nederland geldende basismodel meldcode huiselijk geweld van kracht.

Discriminatie

Voorop staat voor het college van B&W de gelijke behandeling van autochtone Alkmaarders en Alkmaarders van allochtone komaf. Gelijke kansen betekent ook gelijke verantwoordelijkheden. Het gaat niet om afkomst maar om toekomst en niet om geloof maar om gedrag.

Iedereen mag vasthouden aan zijn of haar gebruiken of religie. Het bewaren van deze culturele erfenis kan alleen als dat gepaard gaat met het aanpassen van die tradities in een vorm die past in onze rechtsstaat. In de gemeente is geen plaats voor rassenwaan, vrouwenonderdrukking, religieus fanatisme, eerwraak en homohaat. Dit is principieel ontoelaatbaar in een vrij land. Diversiteit is waardevol, maar alleen op basis van gedeelde beginselen, gedeelde maatschappelijke normen en waarden en een gedeeld Alkmaargevoel. Extremisme en radicalisering kunnen hierbij niet getolereerd worden; deze worden opgespoord en hard aangepakt.

Van het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) mag iedereen zijn eigen godsdienst in Alkmaar praktiseren, maar het kan nooit zo zijn dat onder het mom van religie iemand jou een godsdienst of 'godsdienstige' gebruiken op gaat dringen. In een samenleving, gebaseerd op een joods-christelijke-humanistische traditie is godsdienst een individueel recht, geen plicht van de gemeenschap. Het is dus niet de kerk, de synagoge of de moskee die bepaalt wat wel en niet mag, maar de democratie waarin burgers uiteindelijk zelf bepalen, via hun volksvertegenwoordiging wat wel en niet is toegestaan.

Tijdens het verblijf in de tijdelijke opvang worden de bewoners geïnformeerd over de Nederlandse kernwaarden, waaronder het gelijkheidsbeginsel en discriminatieverbod.

Het college verleent geen medewerking aan het apart opvangen van LHBT'ers, christenen of andere kwetsbare asielzoekers. De burgemeester zal de politie instrueren om in het kader van de openbare orde streng handhavend op te treden tegen hen die deze asielzoekers of anderen discrimineren, intimideren, bedreigen of mishandelen

(Nood)bevoegdheden

De gemeentelijke bestuursorganen en in het bijzonder de burgemeester maken met betrekking tot situaties rond en in het opvangcentrum gebruik van hun (nood)bevoegdheden, indien dat naar hun opvatting vereist is.

Geluidsoverlast:

Op geluidsoverlast op de locatie na 22:00 uur wordt na een eerste waarschuwing aan de desbetreffende bewoner intern een sanctie opgelegd. Overlast buiten de locatie wordt via gemeentelijke politieverordening opgepakt. Na overleg met de politie kan ook op de locatie een gesprek door het COA met de overlastgever volgen.

Schoolverkeer kinderen:

Het primair onderwijs is gehuisvest in de tijdelijke opvang. Het voorgezet onderwijs vindt plaats buiten de tijdelijke opvang. Uiteraard wordt aan deze leerlingen een veilige weg worden geboden van en naar de schoolgebouwen.

Veiligheid winkeliers en bedrijven:

Het reguliere optreden dat normaal geldt in gevallen van winkeldiefstal en verstoring van de openbare orde, wordt ook toegepast bij verstoringen op dit gebied door bewoners van de tijdelijke opvang Robonsbosweg.

Nazorg en traumazorg

Na een calamiteit waarbij slachtoffers zijn betrokken en/of sterke emotionele ervaringen hebben opgedaan, kunnen de hulpverleners acuut of vertraagd geestelijke klachten ondervinden. Nazorg in de vorm van geestelijke eerste hulp is daarom van essentieel belang. De praktische maatregelen hierop zijn te verdelen in preventieve acties voor, tijdens en na de calamiteit. Een en ander zal moeten worden uitgevoerd door de bedrijfsarts of het maatschappelijk werk(st)er.

De GCA, Geestelijk Gezondheidscentrum Asielzoekers

Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) is een landelijk gezondheidscentrum dat werkt als eerste aanspreekpunt voor medische zorg voor alle asielzoekers in de opvang van het COA. GCA wordt gecontracteerd door MCA en levert zorg conform de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA). GCA sluit contracten met huisartsen voor het bieden van huisartsenzorg aan asielzoekers.

GCA houdt inlooppreekuren op – of nabij – een COA-locatie, in speciaal daarvoor ingerichte GCA-praktijken. In een GCA-praktijk werken huisartsen nauw samen met een praktijkverpleegkundige (PVK), doktersassistenten en een consulent GGZ. De consulent GGZ ondersteunt de huisarts bij het verlenen van zorg aan asielzoekers die met psychische en/of psychosociale problemen een beroep doen op de huisarts.

De huisarts kan de asielzoeker doorverwijzen naar bijvoorbeeld een medisch specialist of fysiotherapeut.

Praktijklijn GCA

De huisartsenpraktijk op een asielzoekerscentrum is een 'kleine praktijk', waardoor deze niet elke dag bemenst is. Afhankelijk van de grootte van de locatie, is er een bepaald aantal inlooppreekuren per week. Daarnaast kunnen COA-bewoners 24 per dag, 7 dagen in de week bellen met de Praktijklijn van GCA. De Praktijklijn is een centraal georganiseerd medisch call center, waar gediplomeerde praktijkassistenten en een huisarts werken. De bewoners kunnen hier in eigen taal (medische) vragen stellen, of een afspraak maken bij de huisartsenpraktijk of een andere zorgverlener.

Bijlage 1 Commandostructuur

Multidisciplinaire processen	
<ul style="list-style-type: none"> • Leiding en coördinatie • Informatiemanagement • Resource management 	
Monodisciplinaire processen	
Bevolkingszorg <ul style="list-style-type: none"> • Communicatie • Publieke zorg • Omgevingszorg • Informatie • Ondersteuning 	Brandweertzorg <ul style="list-style-type: none"> • Bron- en emissiebestrijding • Grootschalige ontsmetting • Grootschalige redding • Informatie • Ondersteuning
Geneeskundige zorg <ul style="list-style-type: none"> • Acute gezondheidszorg • Publieke gezondheidszorg • Informatie • Ondersteuning 	Politiezorg <ul style="list-style-type: none"> • Ordehandhaving / Handhaven netwerken • Opsporing • Mobiliteit • Bewaken en beveiligen • Opsporingsexpertise • Interventie • Informatie • Ondersteuning

Let op: Lees van onder naar boven! **Commandostructuur bij calamiteiten**

